

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: *Já a druhý podle Theodora Lippse a Edmunda Husserla (problém zkušenosti o druhém člověku)*

Autor: Václav Krejcar

Vedoucí: Mgr. Richard Zika, Ph.D

Ve své práci Václav Krejcar tematizuje Husserlovo vysvětlení geneze zkušenosti o druhém člověku v *Karteziánských meditacích*, přičemž zohledňuje případný vliv Lippsovy ‚teorie vcítění‘ a spolu s tím přihlíží k novější kritice Husserlovy koncepce.

Autorovo omezení na *Karteziánské meditace* mám za funkční. V případě bakalářské práce jde o rozumné stanovení tématu a text *Meditací* je vhodným východiskem pro možné další zkoumání problematiky intersubjektivit v Husserlově filosofii. Rovněž předřazení části věnované studii Theodora Lippse a závěrečné začlenění kapitoly výběrově sledující kritiku Husserlova řešení problému konstituce zkušenosti druhého považuji za správné kroky. Autor si jimi zjednává od Husserlova textu vhodný odstup a lépe se mu daří udržet kontakt s problémem, který ho zajímá. Konfrontace s Lippsovým myšlením navíc zdaleka není jen archivní záležitostí, neboť některé motivy, s nimiž se u Lippse setkáváme, se v modifikované podobě objevují v současných neurologických teoriích intersubjektivit, a tedy i v interdisciplinárních diskusích.

S koncepcí práce souhlasím a v jejím postupu nenacházím vážné chyby. Nicméně spokojený s její finální podobou zdaleka nejsem.

Nedostatky nacházím zejména v kapitole věnované Lippsovi, kde se po mém soudu přece jen projevila malá autorova obeznámenost s němčinou, s níž zde musel pracovat (pokud vím, tak poprvé). Formulace jsou někdy neobratné, příliš závislé na – ne vždy zcela šťastně tlumočené – německé předloze, a na několika místech se autor ve svém textu přestává orientovat.

Citují: „Nemohu přece získat souvislost mezi svým hnutím myslí (zde hněvem) a posunech ve tváři (zde gestem hněvu).“ (str. 7) „...nemůže dojít k asociaci mezi gesty a v nich se projevujících vlastních zážitcích.“ (str. 9) „Jednoduše nemůže dojít k asociaci od mého hněvu a jeho projevu k vědomí na jiné projevy v gestech, ve kterých se mi nitro

nezjevuje.“ (str. 10) „...tento instinkt vcítění není nějakým úsudkem, myšleno nějakým
vývodem konečného významu...“ (str. 13)

První dva úryvky nevyžadují komentář, ale v případě citovaných míst ze str. 10 a 11 uvítám, když je autor ve své obhajobě opraví.

Kromě tohoto nedostatku, podmíněného vyrovnáváním se s novým pracovním jazykem (s tlumočením anglických textů problémy nejsou), nacházím v textu další – i když méně významné – prohřešky. Nejvíc mi vadí opakované začínání věty slovním spojením „Tzn. že...“ (celkem 17 výskytů). A úplně v pořádku není ani syntaxe, zde se však naštěstí jedná jen o výjimky. (Např. „Jde o to, že pokus vysvětlit zkušenost druhého pomocí analogie se točí v kruhu“, str. 6.)

Přes uvedené nedostatky považuji bakalářku za kvalitní a v diskusi by mě (vedle výše vyžadovaných oprav) zajímalo autorovo stanovisko k Reynaertově kritice Husserlova řešení. Práce se po mém soudu nachází na rozmezí hodnocení výborně a velmi dobře a k jejímu jednoznačnému posouzení by tak měla výrazně přispět obhajoba.

V Praze, 8. 7. 2014

Mgr. Richard Zika, Ph.D